

εσδακ

ενιαίος
σύνδεσμος
διαχείρισης
απορριμμάτων
Κρήτης

ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

*ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ «ΜΕΛΕΤΗΣ
ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ
ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΡΗΤΗΣ ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ*

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ «ΜΕΛΕΤΗΣ
ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗΣ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ
ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΡΗΤΗΣ ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ
ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ»

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ

Ηνιόχου 16, Τ.Κ. 15238, Χαλάνδρι Αττικής

Τηλ: 210 6086300, Fax: 210 6086302

Email: info@epta.gr

Περιεχόμενα

1	Εισαγωγή.....	1
1.1	Αντικείμενο της μελέτης.....	1
1.2	Σκοπιμότητα Αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ Κρήτης.....	2
1.3	Περιοχή αναφοράς του Σχεδίου	4
2	Αστικά Στερεά Απόβλητα (ΑΣΑ)	5
2.1	Πηγές προέλευσης – Κατηγοριοποίηση κατά ΕΚΑ.....	5
2.2	Συγκεντρωτικά στοιχεία υφιστάμενης παραγωγής (2019).....	5
2.3	Εξέλιξη παραγωγής των ΑΣΑ έως και το 2030	6
2.4	Αναθεωρημένοι στόχοι διαχείρισης	7
2.5	Προτεινόμενα μέτρα και δράσεις για την υλοποίηση του σχεδίου	10
2.6	Προβλεπόμενες υποδομές διαχείρισης ΑΣΑ στην Περιφέρεια Κρήτης	14
3	Προτεινόμενα μέτρα για τα λοιπά ρεύματα	20
3.1	Ίλυσ.....	20
3.2	Γεωργοκτηνοτροφικά απόβλητα	22
3.3	Βιομηχανικά απόβλητα.....	22
3.4	Απόβλητα εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) της Περιφέρειας.....	22
3.5	Λοιπά ρεύματα αποβλήτων που εμπίπτουν στην εναλλακτική διαχείριση	23
3.6	Σχέδιο διαχείρισης για τα επικίνδυνα απόβλητα υγειονομικών μονάδων (ΕΑΥΜ) της Περιφέρειας	23
3.7	Άλλα ρεύματα.....	23
4	Σχέδιο πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων.....	25
4.1	Οι αρμοδιότητες των ΦΟΔΣΑ και των ΟΤΑ Α΄ βαθμού στην υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων	25
4.2	Στόχοι για την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων	26

Ι Εισαγωγή

Ι.Ι Αντικείμενο της μελέτης

Το παρόν συντάσσεται στο πλαίσιο της μελέτης με τίτλο: «**ΜΕΛΕΤΗ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΡΗΤΗΣ ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ**» και εκπονείται στη βάση του νέου ΕΣΔΑ (ΠΥΣ 39/2020, ΦΕΚ Α'185) εξειδικεύοντας τον εθνικό σχεδιασμό σε επίπεδο Περιφέρειας με τα κατάλληλα μέτρα που προωθούν ιεραρχικά και συνδυασμένα: α) την πρόληψη, β) την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, γ) την ανακύκλωση, δ) την ανάκτηση, συμπεριλαμβανομένης της ανάκτησης ενέργειας και ε) ως τελευταία επιλογή τη διάθεση.

Επίσης, η αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ εκπονήθηκε λαμβάνοντας υπόψη τον Οδηγό – Γενικές Κατευθύνσεις για την επικαιροποίηση των ΠΕΣΔΑ, όπως εκδόθηκε από τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Ενέργειας και Περιβάλλοντος (ΥΠΕΝ). Το ΠΕΣΔΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης των αποβλήτων που παράγονται στην Περιφέρεια, προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείρισή τους, σε συμφωνία με τις κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων και του Εθνικού Σχεδίου για την Πρόληψη δημιουργίας Αποβλήτων και υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα που προωθούν ιεραρχικά και συνδυασμένα: α) την πρόληψη, β) την επαναχρησιμοποίηση, γ) την ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, όπως ανάκτηση ενέργειας, και ε) την ασφαλή τελική διάθεση σε επίπεδο Περιφέρειας.

Σύμφωνα με τον Οδηγό – Κατευθύνσεις για τους ΠΕΣΔΑ του ΥΠΕΝ (Οκτώβριος 2020) συγκεντρωτικά, τα βασικά σημεία του εθνικού και ενωσιακού θεσμικού πλαισίου που αφορούν στη σύνταξη, έγκριση, υλοποίηση των Σχεδίων Διαχείρισης (δηλαδή του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων, του Εθνικού Σχεδίου Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων και των ΠΕΣΔΑ) καθορίζονται καταρχάς από το άρθρο 28 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία (ΕΕ) 2018/851.

Το παρόν περιφερειακό σχέδιο αναφέρεται στη διαχείριση των ρευστών στερεών αποβλήτων που παράγονται στην Περιφέρεια Κρήτης και αποτελούν αντικείμενο του ΕΣΔΑ, ως κάτωθι:

1. ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΣΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

- Αστικά Στερεά Απόβλητα (ΑΣΑ)
- Ιλύες Αστικού Τύπου

2. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ (μη συμπεριλαμβανομένων όσων εντάσσονται στην εναλλακτική διαχείριση ή σε άλλες κατηγορίες):

- Βιομηχανικά μη επικίνδυνα απόβλητα (ΒΜΕΑ)
- Βιομηχανικά επικίνδυνα απόβλητα (ΒΕΑ)

3. ΓΕΩΡΓΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ

4. ΛΟΙΠΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ

- Απόβλητα που περιέχουν αμιάντο
- Απόβλητα συσκευασιών επικίνδυνων ουσιών
- Απόβλητα που περιέχουν πολυχλωριωμένα διφαινύλια/τριφαινύλια (PCB/PCT)

5. ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΕΚΣΚΑΦΩΝ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΕΛΑΦΙΣΕΩΝ (ΑΕΚΚ)

6. ΛΟΙΠΑ ΡΕΥΜΑΤΑ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΠΟΥ ΕΜΠΠΤΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

- Απόβλητα (Λιπαντικών) Ελαίων (ΑΕ)
- Οχήματα Τέλους Κύκλου Ζωής (ΟΤΚΖ)

- Απόβλητα Συσσωρευτών Οχημάτων και Βιομηχανίας (ΑΣΟΒ)
- Απόβλητα Ηλεκτρικού Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)
- Μεταχειρισμένα Ελαστικά Οχημάτων (ΜΕΟ)

7. ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΕΑΥΜ)

- Επικίνδυνα Απόβλητα Αμιγώς Μολυσματικά (ΕΑΑΜ)
- Μικτά Επικίνδυνα Απόβλητα (ΜΕΑ)
- Άλλα Επικίνδυνα Απόβλητα (ΑΕΑ)

1.2 Σκοπιμότητα Αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ Κρήτης

Ο ν. 4819/2021 πρόσφατα αναθεώρησε το ρυθμιστικό πλαίσιο διαχείρισης αποβλήτων προκειμένου να συμβαδίζει με τις απαιτήσεις του ευρωπαϊκού Σχεδίου Δράσης για την Κυκλική Οικονομία. Οι νέες διατάξεις προσαρμόζουν την εθνική νομοθεσία στις προβλέψεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851 που τροποποιεί την Οδηγία 2008/98/ΕΚ για τα απόβλητα, και της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852 για την τροποποίηση της οδηγίας 94/62/ΕΚ για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας. Σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4819/2021, για κάθε Περιφέρεια καταρτίζεται Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ). Το ΠΕΣΔΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης του συ-νόλου των αποβλήτων, τα οποία παράγονται σε μία Περι-φέρεια, προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείρισή τους, σε συμφωνία με τις κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων και υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα που προωθούν ιεραρχικά και συνδυασμένα:

- α) την πρόληψη,
- β) την επαναχρησιμοποίηση,
- γ) την ανακύκλωση,
- δ) άλλου είδους ανάκτηση, όπως ανάκτηση ενέργειας, και
- ε) την ασφαλή τελική διάθεση σε επίπεδο Περιφέρειας.

Περιλαμβάνει, επίσης, Σχέδιο Πρόληψης για τη Δημιουργία Αποβλήτων σε επίπεδο Περιφέρειας.

Στο άρθρο Ζ της υπ' αριθμ. 62/2016 Απόφασης του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Κρήτης με την οποία εγκρίθηκε το ΠΕΣΔΑ αναφέρονται τα ακόλουθα αναφορικά με τη δυνατότητα αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ: «Σύμφωνα με το άρθρο 6, παρ. 6 της ΚΥΑ 50910/2727/2003, το ΠΕΣΔΑ Κρήτης μπορεί να αναθεωρείται ανά πενταετία, εφόσον, από την αξιολόγηση που διενεργείται κατά το άρθρο 13, παρ. 2 της ίδιας ΚΥΑ, προκύψει διαπιστωμένη προς τούτο ανάγκη. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η τροποποίησή του και πριν την πάροδο πενταετίας, προκειμένου να αντιμετωπισθούν ζητήματα που ανακύπτουν: α) από την προώθηση ή εφαρμογή προγραμμάτων και δράσεων διαχείρισης αποβλήτων με ευρωπαϊκό, διασυνοριακό, διακρατικό ή εθνικό χαρακτήρα που δεν προβλέπονταν κατά το χρόνο κατάρτισης του ΠΕΣΔΑ, β) εξαιρετικές ανάγκες από φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές ή κινδύνους, γ) την ανάγκη εναρμόνισης με νέες κατευθύνσεις και μέτρα, που προβλέπονται στον ΕΣΔΑ ή στις εκάστοτε αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις του, ή δ) την ανάγκη προσαρμογής σε παρατηρήσεις και υποδείξεις της ετήσιας έκθεσης που υποβάλλεται από την Περιφέρεια, σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα στο άρθρο 13, παρ. 1 της 50910/2727/2003 ΚΥΑ.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω προκύπτει η αναγκαιότητα αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ Κρήτης. Ειδικότερα:

- η απόκλιση – μη επίτευξη των στόχων του ΠΕΣΔΑ (π.χ. για την επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση, κατά τα έτη μετά την έγκρισή του, ήτοι τα έτη 2017, 2018 και 2019, στόχος για τα βιοαπόβλητα κ.ά.),
- η μη υλοποίηση όλων των προβλεπόμενων έργων,
- η έγκριση του νέου ΕΣΔΑ
- οι προβλέψεις του νέου νόμου 4819/2021 «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων - Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές - πολεοδομικές, ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις.»

οδηγούν στο συμπέρασμα ότι απαιτείται άμεσα να γίνουν αλλαγές, προσαρμογές και αναθεωρήσεις στο πλαίσιο και τη φιλοσοφία του ισχύοντος ΠΕΣΔΑ, οι οποίες να είναι συμβατές με την οικεία εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία.

1.3 Περιοχή αναφοράς του Σχεδίου

Το υπό αναθεώρηση ΠΕΣΔΑ καλύπτει γεωγραφικά το σύνολο της **Περιφέρειας Κρήτης**.

4 Περιφερειακές Ενότητες: Ηρακλείου, Λασιθίου, Ρεθύμνης και Χανίων

24 πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ

Διοικητικά στοιχεία:

Εξέλιξη του πληθυσμού της Περιφέρειας Κρήτης, 2011-2020:

2011	2015	2020
623.065	631.513	636.504

Δημογραφικά χαρακτηριστικά:

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2019, η Ενότητα Ηρακλείου αντιπροσωπεύει **το 49% της Περιφέρειας και ακολουθούν οι Ενότητες Χανίων (25%), Ρεθύμνης (14%) και Λασιθίου (12%)**.

Η Περιφέρεια Κρήτης αντιπροσωπεύει **το 6% του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας**.

2 Αστικά Στερεά Απόβλητα (ΑΣΑ)

2.1 Πηγές προέλευσης – Κατηγοριοποίηση κατά ΕΚΑ

Σύμφωνα με τον ορισμό του Άρθρου 3 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 3 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851, τα αστικά απόβλητα είναι:

α) Τα ανάμεικτα απόβλητα και τα απόβλητα που συλλέγονται από τα νοικοκυριά, μεταξύ άλλων χαρτί και χαρτόνι, γυαλί, μέταλλα, πλαστικά, βιολογικά απόβλητα, ξύλο, προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας, απόβλητα συσκευασίας, απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών και ογκώδη απόβλητα, συμπεριλαμβανομένων στρωμάτων και επίπλων και

β) τα ανάμεικτα απόβλητα και τα απόβλητα που συλλέγονται χωριστά από άλλες πηγές, όταν είναι παρόμοια ως προς τη φύση και τη σύνθεση με τα οικιακά απόβλητα.

Στα αστικά απόβλητα δεν περιλαμβάνονται απόβλητα παραγωγής, γεωργίας, δασοκομίας, αλιείας, σιπητικών δεξαμενών και απόβλητα από δίκτυα αποχέτευσης και επεξεργασίας αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της ιλύος καθαρισμού λυμάτων, οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους ή απόβλητα από κατασκευές και κατεδαφίσεις.

Τα ΑΣΑ σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κατάλογο Αποβλήτων (Απόφαση 2014/955/ΕΕ της επιτροπής για την τροποποίηση της απόφασης 2000/532/ΕΚ όσον αφορά τον κατάλογο των αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου) **κατατάσσονται στην κατηγορία 20** ‘ΑΣΤΙΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ (ΟΙΚΙΑΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΑΙ ΙΔΡΥΜΑΤΑ), ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΧΩΡΙΣΤΑ ΣΥΛΛΕΓΕΝΤΩΝ ΜΕΡΩΝ’. Επίσης, περιλαμβάνουν απόβλητα συσκευασίας τα οποία κατατάσσονται στην κατηγορία **15 01** ‘ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ (ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΣ ΣΥΛΛΕΓΕΝΤΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ)’.

2.2 Συγκεντρωτικά στοιχεία υφιστάμενης παραγωγής (2019)

✚ **Συνολική παραγωγή ΑΣΑ : 462.650 t**

✚ **Συνολική παραγωγή ΒΕΑΣ : 34.514 t**

✚ **Συνολική παραγωγή Οικιακών ΑΣΑ χωρίς ΒΕΑΣ : 428.136 t**

Πίνακας 1: Ποιοτική σύσταση για τα οικιακά ΑΣΑ – Ποσότητες 2019

ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΣΑ	Ποιοτική σύσταση (%)	Ποσότητες 2019 (t)
Οργανικό	39,12%	167.487
<i>Απόβλητα κουζίνας</i>	34,03%	145.714
<i>Απόβλητα κήπων/πράσινα</i>	3,91%	16.749
<i>Βρώσιμα λίπη και έλαια</i>	1,17%	5.025
Χαρτί / Χαρτόνι	22,75%	97.384
Πλαστικό	16,26%	69.612
Μέταλλα Fe	3,34%	14.315
Μέταλλα Al	1,43%	6.135
Γυαλί	5,14%	22.020
Υφάσματα	2,20%	9.419

<i>Ξύλο</i>	3,21%	13.750
<i>ΑΗΗΕ</i>	2,20%	9.419
<i>ΜΠΕΑ</i>	0,10%	428
<i>Ογκώδη</i>	4,00%	17.125
<i>Λοιπά</i>	0,24%	1.041
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%	428.136

2.3 Εξέλιξη παραγωγής των ΑΣΑ έως και το 2030

Στην Περιφέρεια Κρήτης παρήχθησαν κατά το έτος 2019 430.954τν οικιακά ΑΣΑ. Τα απόβλητα αυτά παρήχθησαν τόσο από τον μόνιμο (636.504 κάτοικοι) όσο και από τον εποχικό πληθυσμό (27.962.541 διανυκτερεύσεις) της Περιφέρειας.

Λαμβάνοντας ότι σύμφωνα με το ΕΣΔΑ ο συντελεστής παραγωγής των αποβλήτων του εποχικού πληθυσμού εκτιμήθηκε σε 1,8 κιλά ΑΣΑ ανά άτομο ανά ημέρα (kg/ca/day) κατά το έτος 2019 παρήχθησαν από τον εποχικό πληθυσμός 50.333 τν ΑΣΑ. Αφαιρώντας την ποσότητα αυτή από τη συνολική ποσότητα των οικιακών ΑΣΑ προκύπτει ότι κατά το έτος 2019, από τον μόνιμο πληθυσμό, παρήχθησαν 377.804 τν οικιακά ΑΣΑ ή 595,03 κιλά αποβλήτων ανά κάτοικο (kg/capita).

Για την πρόγνωση της διαχρονικής εξέλιξης της παραγωγής αποβλήτων του μόνιμου πληθυσμού θεωρείται μείωση στην κατά κεφαλή παραγωγή των αποβλήτων ως αποτέλεσμα των μέτρων πρόληψης τόσο από τον μόνιμο όσο και από τον εποχικό πληθυσμό λόγω ως εξής:

- Για το έτος 2025 μείωση της τάξης του 3% σε σχέση με την παραγωγή του 2019
- Για το έτος 2030 μείωση της τάξης του 6% σε σχέση με την παραγωγή του 2019

Όσον αφορά τα ΒΕΑΣ, η ποσότητα αυτών θεωρείται ότι κατά την πάροδο του χρόνου η παραγόμενη ποσότητα παραμένει σταθερή και ίση με **34.514τν**.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του σεναρίου.

Πίνακας 2: Διαχρονική εξέλιξη της παραγωγής αποβλήτων στην Περιφέρεια Κρήτης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	2019	2025	2030
ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	634.930	642.253	648.190
ΑΣΑ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (kg/ca/έτος)	595,03	577,18	559,33
ΑΣΑ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (t/έτος)	377.804	370.696	362.552
ΕΠΟΧΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (διανυκτερεύσεις)	27.962.541	37.762.332	45.484.361
ΑΣΑ ΕΠΟΧΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (kg/ca/day)	1,8	1,75	1,69
ΑΣΑ ΕΠΟΧΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (t/έτος)	50.333	65.933	76.960
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΟΙΚΙΑΚΑ ΑΣΑ (t/έτος)	428.136	436.629	439.512
ΒΕΑΣ (t/έτος)	34.514	34.514	34.514

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	2019	2025	2030
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΑ ΑΣΑ (t/έτος):	462.650	471.143	474.026

2.4 Αναθεωρημένοι στόχοι διαχείρισης

Γενικοί Στόχοι

Γ.1	Προσαρμογή της διαχείρισης των αποβλήτων με στόχο τη μετάβαση της Περιφέρειας προς την κυκλική οικονομία.
Γ.2	Εφαρμογή στην πράξη της ιεράρχησης των μεθόδων διαχείρισης των αποβλήτων, όπου η υγειονομική ταφή – πάντα και μόνο μετά από κατάλληλη προεπεξεργασία των αποβλήτων – θα αποτελεί την τελευταία επιλογή.
Γ.3	Πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων.
Γ.4	Ουσιαστική ενίσχυση της διαλογής στην πηγή και της ανακύκλωσης.
Γ.5	Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση φορέων, επιχειρήσεων και κοινού.
Γ.6	Συστηματική παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης του ΠΕΣΔΑ.
Γ.7	Παροχή ουσιαστικής δυνατότητας συμμετοχής των εμπλεκόμενων φορέων και των πολιτών σε ένα γόνιμο και συνεχή διάλογο με στόχο την επίτευξη των στόχων του ΠΕΣΔΑ.
Γ.8	Θέσπιση συστήματος κινήτρων και αντικινήτρων (οικονομικών και ανταποδοτικών) για τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων και την ενίσχυση της ανακύκλωσης.

Διαλογή στην Πηγή

ΔΣΠ.1	Υποχρεωτική χωριστή συλλογή των βιολογικών αποβλήτων
ΔΣΠ.2	Ανάπτυξη ευρύτατου δικτύου συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών (πέραν των αποβλήτων συσκευασίας) ώστε να αυξηθεί το ιδιαίτερα χαμηλό ποσοστό ανακύκλωσης των υλικών αυτών. Άμεση καθιέρωση υποχρεωτικής χωριστής συλλογής τουλάχιστον για τα μέταλλα, το χαρτί, το γυαλί και το πλαστικό.

ΑΣΠ.3	<p>Καθιέρωση εφαρμογής χωριστής συλλογής και για άλλα ρεύματα αποβλήτων (πέραν των καθιερωμένων):</p> <ol style="list-style-type: none"> I. Συλλογή ΑΗΗΕ /ΗΗΕ μέσω της ΔσΠ των ΟΤΑ για αύξηση του ποσοστού ανακύκλωσης II. Καθιέρωση χωριστής συλλογής των Μικρών Ποσοτήτων Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΜΠΕΑ) το 2023 III. Σταδιακή εφαρμογή από το 2023 της χωριστής συλλογής κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων. IV. Καθιέρωση εφαρμογής χωριστής συλλογής το 2023 για τα στρώματα. V. Καθιέρωση εφαρμογής χωριστής συλλογής το 2023 για τα έπιπλα.
--------------	--

Επαναχρησιμοποίηση - Ανακύκλωση – Ανάκτηση

ΑΝ.1	<p>Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των παραγόμενων ΑΣΑ τουλάχιστον σε ποσοστό 55 % κατά βάρος μέχρι το 2025 και 60 % κατά βάρος μέχρι το 2030</p>
ΑΝ.2	<p>Αύξηση της ανακύκλωσης αποβλήτων συσκευασιών τουλάχιστον στο 65% κ.β. έως το 2025 και στο 70% κ.β. ως το 2030, με συγκεκριμένους στόχους για τα επιμέρους υλικά:</p> <p>ΣΤΟΧΟΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΕΩΣ ΤΟ 2025 Συνολική Ελάχιστη Ανακύκλωση: 65% Στόχοι ανά υλικό: i) το 50 % των πλαστικών ii) το 25 % του ξύλου iii) το 70 % των σιδηρούχων μετάλλων iv) το 50 % του αλουμινίου v) το 70 % του γυαλιού vi) το 75 % του χαρτιού και χαρτονιού</p> <p>ΣΤΟΧΟΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΕΩΣ ΤΟ 2030 Συνολική Ελάχιστη Ανακύκλωση: 70% Στόχοι ανά υλικό: i) το 55 % των πλαστικών ii) το 30 % του ξύλου iii) το 80 % των σιδηρούχων μετάλλων iv) το 60 % του αλουμινίου v) το 75 % του γυαλιού vi) το 85 % του χαρτιού και χαρτονιού</p>
ΑΝ.3	<p>Δημιουργία ενός ολοκληρωμένου, συνεκτικού και σύγχρονου δικτύου υποδομών διαχείρισης αποβλήτων, με χρήση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών, στη βάση των αρχών της εγγύτητας και της αυτάρκειας και βάσει των αρχών της κυκλικής οικονομίας.</p>

Διάθεση

4.1	Χαμηλά ποσοστά ταφής, κάτω του 10% μέχρι το 2030 σε συνδυασμό με ενεργειακή αξιοποίηση των υπολειμμάτων ΑΣΑ και των δευτερογενών (απορριμματογενών) καυσίμων.
4.2	Διασφάλιση της ασφαλούς υγειονομικής ταφής των υπολειμμάτων της επεξεργασίας
4.3	Βιοαποδομήσιμα απόβλητα (ΒΑΑ): Επίτευξη του στόχου εκτροπής ΒΑΑ από την υγειονομική ταφή σύμφωνα με την Οδηγία 1999/31/ΕΚ.

2.5 Προτεινόμενα μέτρα και δράσεις για την υλοποίηση του σχεδίου

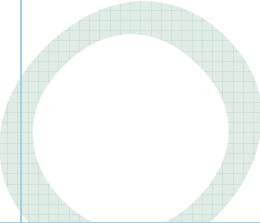
Πίνακας 3: Μέτρα ενίσχυσης της επαναχρησιμοποίησης και της διαλογής στην πηγή

Μέτρο	Αρμοδιότητα	Χρονοδιάγραμμα
Ανάπτυξη δικτύου ΔοΠ βιολογικών αποβλήτων	ΟΤΑ Α' βαθμού, ΦοΔΣΑ	2023
<p>Προώθηση της οικιακής και της επιτόπιας κομποστοποίησης.</p> <p>Προβλέπεται εγκατάσταση μικρής μονάδας επιτόπιας κομποστοποίησης στον Δήμο Σφακίων.</p>	ΟΤΑ Α' βαθμού, ΦοΔΣΑ	2022-2023
Οργάνωση συστήματος χωριστής διαχείρισης των αποβλήτων βρώσιμων λιπών και ελαίων	ΟΤΑ Α' βαθμού, ΦοΔΣΑ	2023
Υλοποίηση της χωριστής συλλογής τουλάχιστον για το χαρτί, τα μέταλλα, τα πλαστικά και το γυαλί, με σταδιακή επέκταση της χωριστής συλλογής ανά υλικό α) για τις συσκευασίες από το/τα οικεία ΣΕΔ και β) για τα λοιπά ανακυκλώσιμα από τους Δήμους	ΟΤΑ Α' βαθμού, ΦοΔΣΑ, ΣΕΔ	2022-2025
Ανάπτυξη του δικτύου χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών πέραν των αποβλήτων συσκευασίας	ΟΤΑ Α' βαθμού, ΦοΔΣΑ, ΣΕΔ	2023
Δράσεις χωριστής συλλογής αλουμινίου και πλαστικών μιας χρήσης (ΠΜΧ)	ΣΕΔ, ΟΤΑ Α' βαθμού, ΦοΔΣΑ	2023-2025
Ανάπτυξη ΔοΠ έντυπου χαρτιού	ΟΤΑ Α' βαθμού, ΦοΔΣΑ	2023
Ανάπτυξη ΔοΠ ογκωδών αποβλήτων με σκοπό την επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωσή τους	ΟΤΑ Α' βαθμού, ΦοΔΣΑ	2023
Ανάπτυξη ΔοΠ χωριστής συλλογής αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων	ΣΕΔ, ΟΤΑ Α' βαθμού, ΦοΔΣΑ	2023
Ανάπτυξη ΔοΠ χωριστής συλλογής ΜΠΕΑ	ΣΕΔ, ΟΤΑ Α' βαθμού, ΦοΔΣΑ	2023

<i>Μέτρο</i>	<i>Αρμοδιότητα</i>	<i>Χρονοδιάγραμμα</i>
<i>Βελτιστοποίηση ανάπτυξης και λειτουργίας συστημάτων ΔοΠ (όπως βελτιστοποίηση χωροθέτησης κάδων, βελτιστοποίηση δρομολογίων, «έξυπνες» εφαρμογές διαχείρισης, IoT)</i>	ΟΤΑ Α' βαθμού, ΦοΔΣΑ	2023
<i>Θέσπιση ομοιόμορφου χρώματος και τύπου κάδων για τη συλλογή διαφορετικών ρευμάτων αποβλήτων</i>	ΟΤΑ Α' βαθμού, ΦοΔΣΑ	2023 – 2025
<i>Δημιουργία δομών επαναχρησιμοποίησης</i>	ΟΤΑ Α' βαθμού, ΦοΔΣΑ	2022-2023

Πίνακας 4: Ανάπτυξη συστημάτων και υποδομών για την ενίσχυση της ανακύκλωσης και της ανάκτησης αποβλήτων – Ασφαλής διάθεση

<i>Μέτρο</i>	<i>Αρμοδιότητα</i>	<i>Χρονοδιάγραμμα</i>
<i>Ανάπτυξη δικτύου κεντρικών σημείων για τη συγκέντρωση, εξευγενισμό και μεταφόρτωση των χωριστά συλλεγόντων ρευμάτων</i>	ΦοΔΣΑ, ΟΤΑ Α' Βαθμού	2023 – 2025
<i>Ανάπτυξη δικτύου μονάδων ανάκτησης προδιαλεγμένων οργανικών αποβλήτων</i> Ολοκλήρωση και επέκταση των 2 κεντρικών μονάδων ανάκτησης προδιαλεγμένων οργανικών αποβλήτων (ΜΕΒΑ Αρχανών-Αστερουσίων, Ιεράπετρας), δημιουργία 2 δημοτικών μονάδων (Καντάνου Σελίνου & Φαιστού).	ΦοΔΣΑ, ΟΤΑ Α' Βαθμού	2022 – 2023
<i>Συμμόρφωση του Κέντρου Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) Ηρακλείου με νομοθετικές απαιτήσεις</i>	ΦοΔΣΑ	2023
<i>Δημοτικοί/Διαδημοτικοί Σταθμοί Μεταφόρτωσης (υπολειμματικών Σύμμεικτων ΑΣΑ, Βιοαποβλήτων, Ανακυκλώσιμων υλικών).</i>	ΦοΔΣΑ, ΟΤΑ Α' Βαθμού	2022-2025

Μέτρο	Αρμοδιότητα	Χρονοδιάγραμμα
<p>Ως γενικός κανόνας λαμβάνεται η ανάγκη υλοποίησης δικτύου ΣΜΑ σε απόσταση άνω των 15km από τους τελικούς αποδέκτες επεξεργασίας υπολειμματικών σύμμεικτων ΑΣΑ, χωριστά συλλεγόντων βιοαποβλήτων και χωριστά συλλεγόντων ανακυκλώσιμων ΑΣΑ.</p>		
<p>Ολοκλήρωση και λειτουργία των δρομολογημένων μονάδων επεξεργασίας αποβλήτων (ΜΕΑ) της περιφέρειας και προσαρμογή του συνόλου των μονάδων στους στόχους της κυκλικής οικονομίας.</p> <p>Για την προσαρμογή των μονάδων επεξεργασίας στους στόχους της κυκλικής οικονομίας, απαιτείται τροποποίηση του σχεδιασμού και λειτουργίας τους. Οι μονάδες αυτές ως μονάδες επεξεργασίας σύμμεικτων κυρίως αποβλήτων, θα πρέπει να μετατραπούν σε Μονάδες Ανακύκλωσης – Ανάκτησης αποβλήτων (ΜΑΑα) στις οποίες θα λαμβάνουν χώρα τουλάχιστον δύο από τις ακόλουθες διεργασίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Επεξεργασία βιοαποβλήτων - Επεξεργασία χωριστά συλλεγόντων ανακυκλώσιμων αποβλήτων (λειτουργία ΚΔΑΥ) - Επεξεργασία υπολειμματικών σύμμεικτων ΑΣΑ 	ΦοΔΣΑ	2022 – 2025
<p>Υπολογισμός, επαλήθευση και πιστοποίηση των ποσοτήτων ανακυκλώσιμων υλικών που προκύπτουν από τα ΚΔΑΥ/ΜΑΑα.</p>	ΦοΔΣΑ	2022-2025
<p>Ενεργειακή αξιοποίηση των απορριμματογενών καυσίμων που παράγονται στις ΜΑΑα της Περιφέρειας</p>	ΥΠΠΕΝ	2025-2030

<i>Μέτρο</i>	<i>Αρμοδιότητα</i>	<i>Χρονοδιάγραμμα</i>
<i>Δημιουργία Πάρκων Κυκλικής Οικονομίας</i>	ΦοΔΣΑ	2022-2025
<i>Ολοκλήρωση έργων αποκατάστασης, εκσυγχρονισμού, ορθής περιβαλλοντική διαχείριση & αύξηση χρόνου ζωής των ΧΥΤ</i>	ΦοΔΣΑ	2022-2030

Πίνακας 5: Οριζόντιες δράσεις του ΠΕΣΔΑ

<i>Μέτρο</i>	<i>Αρμοδιότητα</i>	<i>Χρονοδιάγραμμα</i>
<i>Ενίσχυση των μέτρων πρόληψης παραγωγής αποβλήτων</i>	ΟΤΑ Α' βαθμού, ΦοΔΣΑ	2021-2030
<i>Δημιουργία περιφερειακής ηλεκτρονικής πλατφόρμας για συλλογή και καταγραφή όλων των απαιτούμενων πληροφοριών για τη ΔΣΑ - Πρόσβαση του κοινού στην περιβαλλοντική πληροφορία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας μέσω του διαδικτύου</i>	ΦοΔΣΑ	2023
<i>Δράσεις ενημέρωσης και επιβράβευσης των πολιτών για τη διαλογή στην πηγή, για την ανακύκλωση και για την κυκλική οικονομία</i>	ΟΤΑ Α' βαθμού, ΦοΔΣΑ	2022-2030
<i>Ενίσχυση της εφαρμογής από τους Δήμους αναλυτικής καταγραφής του πραγματικού κόστους για την διαχείριση των αποβλήτων. Υλοποίηση προγραμμάτων Πληρώνω Όσο Πετώ ("ΠΟΠ") από τους ΟΤΑ Α' βαθμού.</i>	ΟΤΑ Α' βαθμού, ΦοΔΣΑ	2023-2030
<i>Παροχή κινήτρων προς τους ΟΤΑ Α' βαθμού που α) υιοθετούν μέτρα πρόληψης και επιτυγχάνουν μείωση της δημιουργίας αποβλήτων και β) καταγράφουν υψηλές</i>	ΦοΔΣΑ	2023-2030

<i>Μέτρο</i>	<i>Αρμοδιότητα</i>	<i>Χρονοδιάγραμμα</i>
<i>αποδόσεις διαλογής στην πηγή και ανακύκλωσης</i>		
<i>Προσδιορισμός της ποιοτικής σύστασης των ΑΣΑ και των επιμέρους ρευμάτων τους με αξιόπιστο τρόπο σε επίπεδο Περιφέρειας</i>	ΦοΔΣΑ	2025,2029
<i>Οργάνωση δράσεων για την εφαρμογή του νόμου για τα πλαστικά μιας χρήσης και τα αλιευτικά εργαλεία</i>	ΟΤΑ Α' βαθμού, ΦοΔΣΑ	2023-2030
<i>Ανάπτυξη Διαδημοτικών, Διαβαθμιακών Συνεργασιών για την υλοποίηση των μέτρων του ΠΕΣΔΑ</i>	ΟΤΑ Α' βαθμού, ΦοΔΣΑ	2022-2030
<i>Υλοποίηση δράσεων για μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος των έργων ΔΣΑ</i>	ΦοΔΣΑ	2022-2030
<i>Ενεργοποίηση του συνόλου των ενδιαφερόμενων μερών για συμμετοχή τους σε δράσεις κυκλικής οικονομίας</i>	ΟΤΑ Α' βαθμού, ΦοΔΣΑ	2023-2030

2.6 Προβλεπόμενες υποδομές διαχείρισης ΑΣΑ στην Περιφέρεια Κρήτης

ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ ΑΣΑ

ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ	Περιοχή Εξυπηρέτησης	2025	2030
			ΣΥΝΟΛΟ	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΕΑ Χερσονήσου	35.500	Δήμος Βιάννου	1.760	1.519
		Δήμος Μίνωα Πεδιάδας	5.526	4.769

		Δήμος Χερσονήσου	16.531	14.268
		Δήμος Αγίου Νικολάου	9.078	7.890
		Δήμος Οροπεδίου Λασιθίου	763	663
		Δήμος Ηρακλείου	656	753
		<i>Πηγή: Τεύχη Δημοπράτησης</i>	ΣΥΝΟΛΟ	34.315
ΜΕΑ (ΜΠΑ) Ηρακλείου	59.200	Δήμος Ηρακλείου	53.617	46.091
		Δήμος Μαλεβιζίου	9.007	7.774
		Δήμος Αρχανών - Αστερουσίων	5.201	4.489
		Δήμος Γόρτυνας	4.860	4.195
		Δήμος Φαιστού	7.616	6.573
	<i>Πηγή: Τεχνική Προμελέτη</i>	ΣΥΝΟΛΟ	80.301	69.123
ΜΕΑ Αμαρίου	35.600	Δήμος Αγίου Βασιλείου	2.752	2.392
		Δήμος Αμαρίου	1.895	1.647
		Δήμος Ανωγείων	773	672
		Δήμος Μυλοποτάμου	5.664	4.924
		Δήμος Ρεθύμνης	20.395	17.730
	<i>Πηγή: Τεύχη Δημοπράτησης</i>	ΣΥΝΟΛΟ	31.478	27.365
ΕΜΑΚ Χανίων	49.500	Δήμος Αποκορώνου	4.934	4.270
		Δήμος Καντάνου - Σελίνου	1.778	1.539

		Δήμος Κισσάμου	3.468	3.002
		Δήμος Πλατανιά	6.607	5.718
		Δήμος Σφακίων	701	606
		Δήμος Χανίων	36.595	31.669
		Δήμος Γαύδου	48	6
		Πηγή: ΔΕΔΙΣΑ	ΣΥΝΟΛΟ	54.132
ΜΕΑ Σητείας	15.000	Δήμος Ιεράπετρας	8.889	7.726
		Δήμος Σητείας	5.879	5.110
	Πηγή: Δημοπράτηση (+300 tn ιλύς)	ΣΥΝΟΛΟ	14.768	12.836

ΒΙΟΑΠΟΒΑΗΤΑ:

ΠΡΟΔΙΑΛΕΓΜΕΝΑ ΟΡΓΑΝΙΚΑ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ	Περιοχή Εξυπηρέτησης	2025	2030
ΜΕΒΑ Αρχανών- Αστερουσίων	10.000	Δήμος Αρχανών - Αστερουσίων	1.527	1.734
		Δήμος Γόρτυνας	1.427	1.620
		Δήμος Μαλεβιζίου	2.644	3.003
		Δήμος Ηρακλείου 1/2	7.966	9.049
	Πηγή: -	ΣΥΝΟΛΟ	13.564	15.407
ΜΕΑ Χερσονήσου-ΜΕΒΑ	26.900	Δήμος Βιάννου	517	587
		Δήμος Μίνωα Πεδιάδας	1.622	1.843
		Δήμος Χερσονήσου	4.853	5.512
		Δήμος Αγίου Νικολάου	2.665	3.048
		Δήμος Ηρακλείου 1/2	7.966	9.049
	Προδιαλεγμένα, Πράσινα και ιλύες	Δήμος Οροπεδίου Λασιθίου	224	256

	<i>Πηγή: Δημοπράτηση</i>	ΣΥΝΟΛΟ	17.847	20.295
ΜΕΒΑ Ιεράπετρας	4.700,00	Δήμος Ιεράπετρας	2.609	2.985
		Δήμος Σητείας	1.726	1.974
		ΣΥΝΟΛΟ	4.335	4.959
ΜΕΑ Αμαρίου-ΜΕΒΑ	7400/8500	Δήμος Αγίου Βασιλείου	808	924
		Δήμος Αμαρίου	556	636
		Δήμος Ανωγείων	227	259
		Δήμος Μυλοποτάμου	1.663	1.902
		Δήμος Ρεθύμνης	5.987	6.850
	<i>Πηγή: Δημοπράτηση/</i>	ΣΥΝΟΛΟ	9.241	10.572
ΕΜΑΚ ΧΑΝΙΩΝ-ΜΕΒΑ	13.500	Δήμος Αποκορώνου	1.448	1.649
		Δήμος Κισσάμου	1.018	1.160
		Δήμος Πλατανιά	1.940	2.209
		Δήμος Χανίων	10.743	12.235
	<i>Πηγή: -</i>	ΣΥΝΟΛΟ	15.149	17.253
ΜΕΒΑ Καντάνου Σελίνου		Δήμος Καντάνου - Σελίνου	522	595
ΜΕΒΑ Φαιστού		Δήμος Φαιστού	2.236	2.539
ΜΕΒΑ Σφακίων (επιτόπια)		Δήμος Σφακίων	206	234

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΑ ΥΛΙΚΑ:

ΧΩΡΙΣΤΑ ΣΥΛΛΕΓΕΝΤΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΑ ΑΣΑ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ	Περιοχή Εξυπηρέτησης	2025	2030
ΚΔΑΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	39.100	Δήμος Ηρακλείου	32.917	35.958
		Δήμος Μαλεβιζίου	5.463	5.968
		Δήμος Αρχανών - Αστερουσίων	3.154	3.446

		Δήμος Γόρτυνας	2.947	3.220
		Δήμος Φαιστού	4.619	5.046
	<i>Πηγή: ΑΕΠΟ</i>	ΣΥΝΟΛΟ	49.101	53.637
ΜΕΑ Χερσονήσου-ΚΔΑΥ	10.000	Δήμος Βιάννου	1.068	1.166
		Δήμος Μίνωα Πεδιάδας	3.351	3.661
		Δήμος Αγίου Νικολάου	5.506	6.056
		Δήμος Οροπεδίου Λασιθίου	463	509
		Δήμος Χερσονήσου	10.026	10.952
	<i>Πηγή: Τεύχη Δημοπράτησης</i>	ΣΥΝΟΛΟ	20.414	22.345
ΜΕΑ Σητείας-ΚΔΑΥ	8.600	Δήμος Ιεράπετρας	5.391	5.930
		Δήμος Σητείας	3.566	3.922
		ΣΥΝΟΛΟ	8.957	9.853
ΜΕΑ Αμαρίου-ΚΔΑΥ		Δήμος Αγίου Βασιλείου	1.669	1.836
		Δήμος Αμαρίου	1.149	1.265
		Δήμος Ανωγείων	469	516
		Δήμος Μυλοποτάμου	3.435	3.780
		Δήμος Ρεθύμνης	12.370	13.610
	<i>Πηγή:</i>	ΣΥΝΟΛΟ	19.092	21.006
ΕΜΑΚ Χανίων-ΚΔΑΥ	28.500	Δήμος Αποκορώνου	2.992	3.277
		Δήμος Γαύδου	30	33
		Δήμος Καντάνου - Σελίνου	1.079	1.181
		Δήμος Κισσάμου	2.104	2.304
		Δήμος Πλατανιά	4.007	4.389
		Δήμος Σφακίων	425	465
		Δήμος Χανίων	22.195	24.309
			<i>Πηγή: ΔΕΔΙΣΑ</i>	ΣΥΝΟΛΟ

EXEVALIO

3 Προτεινόμενα μέτρα για τα λοιπά ρεύματα

3.1 Ιλύς

<i>Μέτρο</i>	<i>Αρμοδιότητα</i>	<i>Χρονοδιάγραμμα</i>
Ολοκληρωμένο δίκτυο διαχείρισης ιλύος από τις αστικές ΕΕΑ	ΦοΔΣΑ, ΔΕΥΑ, Δήμοι	2022-2025
Υποχρεωτική διάθεση των ιλύων των δημοτικών ΕΕΑ και των μεμονωμένων εγκαταστάσεων ξενοδοχείων και βιομηχανιών τροφίμων στις μονάδες επεξεργασίας βιοαποβλήτων ή στις μονάδες επεξεργασίας ιλύος των ΔΕΥΑ/Δήμων.	ΦοΔΣΑ, ΔΕΥΑ, Δήμοι, Ιδιώτες παραγωγοί ιλύος	2022-2023
Διερεύνηση δυνατότητας συνεπεξεργασίας ιλύος αστικού τύπου με το οργανικό κλάσμα των ΑΣΑ στη ΜΕΑ ή ΜΕΒΑ	ΦοΔΣΑ, ΔΕΥΑ, Δήμοι, Ιδιώτες παραγωγοί ιλύος	2022-2023
Εκστρατείες ενημέρωσης των παραγωγών ιλύος και των γεωργών και ανθοπαραγωγών σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης της ιλύος για εφαρμογή της, επ' ωφελεία της γεωργίας.	ΦοΔΣΑ, ΔΕΥΑ	2023-2030
Μη αποδοχή της ιλύος σε ΧΥΤ	ΦοΔΣΑ	2022
Προώθηση ερευνητικών εφαρμογών/πilotικών προγραμμάτων για: <ul style="list-style-type: none"> • την ανάκτηση αζώτου και φωσφόρου από ιλύες • τη χρήση της ιλύος σε διάφορες καλλιέργειες • την εφαρμογή μεθόδων επεξεργασίας με στόχο τη μείωση της τελικά παραγόμενης ποσότητας ιλύος 	ΦοΔΣΑ, ΔΕΥΑ, Δήμοι	2023-2030

<i>Μέτρο</i>	<i>Αρμοδιότητα</i>	<i>Χρονοδιάγραμμα</i>
<i>Βελτίωση της περιεκτικότητας σε επικίνδυνες/ανεπιθύμητες ουσίες</i>	ΔΕΥΑ, Δήμοι	2023-2025

ΣΧΕΔΙΟ

3.2 Γεωργοκτηνοτροφικά απόβλητα

- 1 Πλήρης ανάπτυξη δικτύου συλλογής βιοαποδομήσιμων αποβλήτων γεωργοκτηνοτροφικής προέλευσης και προώθηση μοντέλων κυκλικής οικονομίας και βιο-οικονομίας στη διαχείρισή του όπως: η δημιουργία νέων και καινοτόμων προϊόντων, η ανάκτηση/εξαγωγή πολύτιμων ουσιών, η αναερόβια χώνευση-κομποστοποίηση για παραγωγή ενέργειας και χρήση του κόμποστ επ' ωφελεία της γεωργίας και τέλος η ανάκτηση ενέργειας.
- 2 Προώθηση της υλοποίησης των προβλεπόμενων από τα ΠΕΣΔΑ 2006 και 2016 μονάδων επεξεργασίας γεωργικών υπολειμμάτων στην Ιεράπετρα, στην ευρύτερη περιοχή της Μεσσαράς (εφόσον δεν καλύπτεται η επεξεργασία από ιδιωτικές μονάδες) και προώθηση της υπό σχεδιασμό μονάδας Καντάνου Σελίνου Π.Ε. Χανίων. Παράλληλα, θα πρέπει να μελετηθούν και οι περιπτώσεις των μονάδων επεξεργασίας γεωργικών αποβλήτων στους Δήμους Βιάννου και Κισσάμου.
- 3 Χωριστή συλλογή και κατάλληλη διαχείριση των αποβλήτων συσκευασίας γεωργικών φαρμάκων που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες μέσω συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης. Μέχρι τη δημιουργία των συστημάτων εναλλακτική διαχείρισης, λήψη πρωτοβουλιών / προώθηση σχεδίων δράσης από τους φορείς διαχείρισης αποβλήτων της Κρήτης για την περισυλλογή και διαχείριση των συσκευασιών φυτοφαρμάκων.
- 4 Χωριστή συλλογή και ανάκτηση των πλαστικών γεωργοκτηνοτροφικής προέλευσης με έμφαση στα πλαστικά θερμοκηπίου και τις συσκευασίες.
- 5 Παροχή κινήτρων με σκοπό την προδιαλογή των πλαστικών/ βιοαποδομήσιμων γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων π.χ. με αντάλλαγμα οργανικά λιπάσματα και εδαφοβελτιωτικά.

3.3 Βιομηχανικά απόβλητα

- 1 Αύξηση στο μέγιστο δυνατό βαθμό της ανάκτησης/ αξιοποίησης των μη επικινδύνων αποβλήτων εφαρμόζοντας λύσεις κυκλικής οικονομίας
- 2 Υλοποίηση αναγκαίων υποδομών διαχείρισης ΒΜΕΑ. Επιδίωξη αυτάρκειας σε δίκτυα διάθεσης (D) με κατασκευή νέων υποδομών. Διερεύνηση δυνατότητας συνεπεξεργασίας ορισμένων κατηγοριών ΒΜΕΑ με ΑΣΑ ή με κλάσμα αυτών
- 3 Δημιουργία ΧΥΤΕΑ και κάθε άλλη απαραίτητη υποδομή επεξεργασίας / προεπεξεργασίας (πχ σταθεροποίηση / στερεοποίηση) προκειμένου να γίνει ασφαλής η τελική διάθεση των αποβλήτων. Οι υποδομές αυτές θα πρέπει να δέχονται επικίνδυνα απόβλητα βιομηχανικών εγκαταστάσεων (ενδεικτικά αναφέρονται λάσπες φυσικοχημικής επεξεργασίας, αμμοβολές, αμίαντος, σκωρίες, καταλύτες κλπ) και ιστορικά αποθηκευμένα απόβλητα καθώς και απόβλητα των έργων αποκατάστασης ρυπασμένων χώρων.

3.4 Απόβλητα εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) της Περιφέρειας

- 1 Διατηρείται ο ποσοτικός στόχος της ΚΥΑ 36259/1757/ΕΙ03/2010 της ανάκτησης 70% του συνολικού βάρους των παραγομένων ΑΚΚ στην Περιφέρεια.
- 2 Χωριστή συλλογή για τα απόβλητα εκσκαφών, τα οποία εξαιρούνται από τους στόχους των ΑΕΚΚ, καθώς και για την περίσσεια σκυροδέματος που προκύπτει κατά τα έργα κατασκευών.
- 3 Αύξηση στο μέγιστο δυνατό βαθμό της ανάκτησης/ αξιοποίησης των ΑΕΚΚ εφαρμόζοντας λύσεις κυκλικής οικονομίας.

4. Επιδιώξη αυτάρκειας σε δίκτυα διάθεσης (D) και αξιοποίησης (R) με εκσυγχρονισμό των υπαρχόντων ή/ και ίδρυση νέων εγκαταστάσεων.
5. Ανάπτυξη αγορών για τα δευτερογενή υλικά της επεξεργασίας ΑΕΚΚ.
6. Δημιουργία **Χ.Υ.Τ. αδρανών**

3.5 Λοιπά ρεύματα αποβλήτων που emπίπτουν στην εναλλακτική διαχείριση

Τα λοιπά ρεύματα αποβλήτων που emπίπτουν στην εναλλακτική διαχείριση είναι:

- Απόβλητα (Λιπαντικών) Ελαίων (ΑΕ)
- Οχήματα Τέλους Κύκλου Ζωής (ΟΤΚΖ)
- Απόβλητα Συσσωρευτών Οχημάτων και Βιομηχανίας (ΑΣΟΒ)
- Απόβλητα Ηλεκτρικού Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)
- Μεταχειρισμένα Ελαστικά Οχημάτων (ΜΕΟ)

Σε επίπεδο Περιφερειακού Σχεδιασμού δεν κρίνεται σκόπιμη η θέσπιση ειδικών στόχων διαχείρισης και υιοθετούνται οι στόχοι διαχείρισης του ΕΣΔΑ. Ο ρόλος των ΦοΔΣΑ στη διαχείριση των λοιπών ρευμάτων που emπίπτουν σε ΣΕΔ περιορίζεται κυρίως στην αρμοδιότητά του για την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη των Ο.Τ.Α. α' βαθμού στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη δημιουργία δράσεων και έργων. Στο πλαίσιο αυτό, ο ρόλος του ΦοΔΣΑ περιορίζεται στην παρακολούθηση των ΤΣΔΑ των Δήμων Κρήτης αναφορικά με τη συνεργασία τους με τα κατάλληλα ΣΕΔ και την υποστήριξή τους, όπου αυτό είναι απαραίτητο για την ανάπτυξη ΔοΠ.

3.6 Σχέδιο διαχείρισης για τα επικίνδυνα απόβλητα υγειονομικών μονάδων (ΕΑΥΜ) της Περιφέρειας

1. Βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας δικτύων διαχείρισης των ΑΥΜ εντός και εκτός των ΥΜ.
2. Επέκταση εφαρμογής των προγραμμάτων χωριστής συλλογής σε όλες τις δραστηριότητες από τις οποίες παράγονται ΑΥΜ, όπως η κατ' οίκον νοσηλεία.

3.7 Άλλα ρεύματα

Απόβλητα φωτοβολταϊκών πλαισίων και ανεμογεννητριών

1. Παρακολούθηση της εφαρμογής των δράσεων του εγκεκριμένου συστήματος για τη διαχείριση των φωτοβολταϊκών πλαισίων. Συνεργασία με το Σύστημα για την πλήρη κάλυψη της Περιφέρειας.
2. Πρόβλεψη για δημιουργία προγράμματος αποξήλωσης, ανακύκλωσης και διαχείρισης των παλαιών ανεμογεννητριών σε συνεργασία με εξειδικευμένες εταιρείες.

ΣΧΕΔΙΟ

4 Σχέδιο πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων

Το επικαιροποιημένο Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων αφορά στην πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις και απευθύνεται σε μια ευρεία ομάδα εμπλεκόμενων μερών της εφοδιαστικής αλυσίδας, που περιλαμβάνει τους παραγωγούς προϊόντων, τους οικονομικούς παράγοντες και τους πολίτες/ καταναλωτές.

Επίσης, στο πλαίσιο των γενικών στόχων που αυτό καλείται να υιοθετήσει αναφορικά με:

✓τη μείωση της ποσότητας των αποβλήτων

✓τη μείωση των αρνητικών συνεπειών των παραγόμενων αποβλήτων

✓τη μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες,

Στο επικαιροποιημένο Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων, γίνεται ειδική μνεία στα ρεύματα αποβλήτων προτεραιότητας που παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα, για τον καθορισμό των οποίων ελήφθησαν υπόψη τόσο η αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης στη χώρα όσο και οι ανωτέρω τάσεις που επικρατούν στην ΕΕ στον τομέα της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων:

- ✓ **Απόβλητα τροφίμων**
- ✓ **Χαρτί**
- ✓ **Υλικά/Απόβλητα Συσκευασίας (ΑΣ)**
- ✓ **Ειδικές Κατηγορίες πλαστικών προϊόντων/αποβλήτων**
- ✓ **Απόβλητα Ηλεκτρικού Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) οικιακής προέλευσης**
- ✓ **Ειδικές κατηγορίες αστικών αποβλήτων (Απόβλητα κλωστοϋφαντουργίας, Ογκώδη απόβλητα, Βιομηχανικά Μη Επικίνδυνα Απόβλητα (ΒΜΕΑ))**
- ✓ **Βιομηχανικά Απόβλητα (ΒΑ)**
- ✓ **Απόβλητα Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ)**

4.1 Οι αρμοδιότητες των ΦΟΔΣΑ και των ΟΤΑ Α' βαθμού στην υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων

Κύριες αρμοδιότητες των ΦοΔΣΑ:

- Συντονισμός, υλοποίηση, παρακολούθηση και επίβλεψη όλων των δράσεων και μέτρων πρόληψης που προβλέπονται στα οικεία ΠΕΣΔΑ
- Αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης και της αποτελεσματικότητας των δράσεων πρόληψης που προβλέπονται στα ΠΕΣΔΑ
- Δημιουργία ΚΔΕΥ καθώς και κέντρων επιδιόρθωσης και ανταλλαγής για ρούχα, ΗΗΕ, έπιπλα
- Εφαρμογή των δράσεων και μέτρων που προβλέπονται στο Πρόγραμμα, τα οποία εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους (ενδεικτικά: ανάλυση δεδομένων για τη σπατάλη τροφίμων σε περιφερειακό επίπεδο και στήριξη των ΟΤΑ για τη μείωση της σπατάλης, εκστρατείες ενημέρωσης σε περιφερειακό επίπεδο, συμβολή στην εκπόνηση και διανομή οδηγών καλής πρακτικής)

Κύριες αρμοδιότητες των ΟΤΑ Α' βαθμού :

- Συντονισμός, υλοποίηση, παρακολούθηση και επίβλεψη όλων των δράσεων και μέτρων πρόληψης που προβλέπονται στα οικεία Τοπικά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ)
- Αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης και της αποτελεσματικότητας των δράσεων πρόληψης που προβλέπονται στα ΤΣΔΑ
- Εφαρμογή προγραμμάτων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σχετικά με την πρόληψη σε τοπικό επίπεδο, περιλαμβανομένης της εκπαίδευσης στα σχολικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα, με έμφαση στην πρόληψη για τα

ρεύματα προτεραιότητας

- Δράσεις για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων και έντυπου χαρτιού
- Εφαρμογή προγραμμάτων «πληρώνω όσο πετάω»
- Ψηφιοποίηση υπηρεσιών, με παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών μέσω της πλατφόρμας gov.gr ή άλλης πλατφόρμας (π.χ. έκδοση ηλεκτρονικών πιστοποιητικών, βεβαιώσεων, εγκρίσεων).
- Δημιουργία ΚΔΕΥ, καθώς και κέντρων επιδιόρθωσης και ανταλλαγής για ρούχα, ΗΗΕ, έπιπλα
- Διασφάλιση πρόσβασης σε πόσιμο νερό, για τη μείωση της κατανάλωσης εμφιαλωμένου και πλαστικών ΡΕΤ.
- Διάδοση καλών πρακτικών και προγράμματα ενημέρωσης σε συνεργασία με τα ΣΕΔ και τον ΕΟΑΝ

4.2 Στόχοι για την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων

Στην Περιφέρεια Κρήτης υιοθετούνται οι στόχοι του επικαιροποιημένου Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων. Συγκεκριμένα:

Οι γενικοί ποιοτικοί στόχοι, αναλυτικά είναι:

- ✓ Η προώθηση της κυκλικής κατανάλωσης, η ενημέρωση, η ευαισθητοποίηση και η παροχή εργαλείων στους πολίτες (όπως οδηγοί, μελέτες, τεχνικά πρότυπα) για τη μετάβαση από το γραμμικό σε ένα κυκλικό μοντέλο συμπεριφοράς και κατανάλωσης.
- ✓ Αξιοποίηση του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης που προτείνεται στο πλαίσιο του σχεδίου επενδύσεων στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και του προγράμματος Invest EU που θα είναι σε θέση να στηρίξει έργα που εστιάζουν στην κυκλική οικονομία.
- ✓ Υιοθέτηση στόχων μείωσης των αποβλήτων για συγκεκριμένες ροές, ως μέρος μιας ευρύτερης σειράς μέτρων με στόχο την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων στο πλαίσιο επανεξέτασης της οδηγίας 2008/98/ΕΚ. Η υιοθέτηση θα γίνει μέσω υπουργικών ή κοινών υπουργικών αποφάσεων, οι οποίες θα μεταφέρουν στην εθνική έννομη τάξη τους Κανονισμούς και τις Οδηγίες που προβλέπεται να εκδοθούν από την Ε.Ε. (πχ. Κανονισμός για τις Μπαταρίες και τους Συσσωρευτές, που βρίσκεται πλέον στην τελική ευθεία για την υιοθέτησή του από τα Ευρωπαϊκά όργανα).
- ✓ Προαγωγή της αντίληψης ότι τα απόβλητα αποτελούν πόρους προς αξιοποίηση στο ευρύτερο πλαίσιο της Κυκλικής Οικονομίας, με ιδιαίτερη έμφαση στα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης, καθώς και στα τρόφιμα.
- ✓ Ενίσχυση των δράσεων πρόληψης-αποφυγής δημιουργίας αποβλήτων μέσω ολοκληρωμένης και

συστηματικής καμπάνιας ευαισθητοποίησης των πολιτών, για τη διασφάλιση της μέγιστης δυνατής συμμετοχής, αλλά και της χρήσης ορθών πρακτικών από το κοινό.

- ✓ Ανάπτυξη και προώθηση μιας νέας βιομηχανικής στρατηγικής για την ενθάρρυνση της κυκλικότητας στην παραγωγική διαδικασία.
- ✓ Μέγιστη δυνατή εισαγωγή Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών (ΒΔΤ) στην παραγωγική διαδικασία για πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων και βελτίωση των χαρακτηριστικών των παραγόμενων αποβλήτων.
- ✓ Ανάπτυξη μεθοδολογιών για την ελαχιστοποίηση της παρουσίας βλαβερών/επικινδύνων για την υγεία ή το περιβάλλον ουσιών σε ανακυκλωμένα υλικά.
- ✓ Προώθηση της «βιομηχανικής συμβίωσης» με ενδυνάμωση της συνέργειας μεταξύ βιομηχανιών για ανταλλαγή ή/και συνεπεξεργασία αποβλήτων με στόχο τη μεγιστοποίηση της αξιοποίησής τους και τη μείωση των εξαγωγών τους, κάτι που θα συμβάλλει και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.

Επιπλέον, ορίζονται οι ακόλουθοι ποσοτικοί στόχοι:

Απόβλητα τροφίμων:

Τα απόβλητα τροφίμων αποτελούν το κύριο υπορρέυμα των Αστικών Στερεών Αποβλήτων. Επομένως, οποιοσδήποτε στόχος μείωσης της παραγωγής τους θα έχει άμεσο αποτέλεσμα τη μείωση της παραγωγής των ΑΣΑ. Στρατηγικός στόχος του ΕΠΠΔΑ, είναι η συμβολή στον στόχο του ΟΗΕ για μείωση κατά 50% των κατά κεφαλήν αποβλήτων τροφίμων σε επίπεδο λιανικής πώλησης και καταναλωτή, καθώς και η μείωση των απωλειών τροφίμων κατά μήκος της αλυσίδας παραγωγής και εφοδιασμού, συμπεριλαμβανομένης της απώλειας μετά τη συγκομιδή, έως το 2030.

Συγκεκριμένα όπως ορίζεται με το άρθρο 20 του ν. 4819/2021, για την επίτευξη του σκοπού της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων, στο αντίστοιχο πρόγραμμα μέτρων πρόληψης, το οποίο αποτελεί τμήμα του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων, λαμβάνονται μέτρα για:

α) Μέχρι το 2030, τη μείωση των απωλειών τροφίμων κατά μήκος της αλυσίδας παραγωγής και εφοδιασμού.

β) Τη μείωση κατά τριάντα τοις εκατό (30%) σε σχέση με τα παραγόμενα απόβλητα τροφίμων το έτος 2022 των κατά κεφαλήν αποβλήτων τροφίμων σε επίπεδο λιανικής πώλησης και καταναλωτή.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας επανεξετάζει τον παρόντα ποσοτικό στόχο το αργότερο έως την 1^η.1.2024.

Πλαστικά Μιας Χρήσης:

Μείωση της κατανάλωσης πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης (ΠΜΧ) κατά 30% μέχρι το 2024 και κατά 60% μέχρι το 2026, σε σχέση με το έτος 2022, όπως προβλέπεται στον Ν. 4736/2020, σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον. Οι ποσοτικοί αυτοί στόχοι θα επιτευχθούν πρωτίστως μέσω της χρήσης οικονομικών και φορολογικών κινήτρων/αντικινήτρων, της προώθησης της έρευνας και ανάπτυξης για την παραγωγή καθαρότερων τεχνολογιών, της προώθησης της επαναχρησιμοποίησης και τέλος μέσω της σύναψης εθελοντικών συμφωνιών και της υλοποίησης εκστρατειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

Για τα υπόλοιπα ρεύματα προτεραιότητας, θεσπίζονται οι ακόλουθοι ποιοτικοί στόχοι:

Χαρτί:

Ο κύριος στόχος πρόληψης για το ρεύμα προτεραιότητας του χαρτιού, είναι η μείωση της κατανάλωσης χαρτιού, μέσω της υιοθέτησης από το κοινό μιας περισσότερο περιβαλλοντικής συμπεριφοράς αναφορικά με τη χρήση και την κατανάλωσή του, υιοθετώντας έμπρακτα καλές πρακτικές μείωσης και επαναχρησιμοποίησής του. Ο στόχος θα επιτευχθεί πρωτίστως μέσω επικοινωνιακών εργαλείων για την οικολογικά υπεύθυνη κατανάλωση χαρτιού από επιχειρήσεις (π.χ. μείωση έντυπου διαφημιστικού υλικού) και νοικοκυριά (π.χ. ηλεκτρονική αλληλογραφία), την ενθάρρυνση της επαναχρησιμοποίησης και της μείωσης της κατανάλωσης (π.χ. εκτυπώσεις διπλής όψευς) και τη συνολικότερη ευαισθητοποίηση όλων των ομάδων-στόχων (π.χ. ενημερωτικό υλικό μέσω ηλεκτρονικών λογαριασμών ΔΕΚΟ).

Υλικά/ Απόβλητα συσκευασίας:

Αναφορικά με το ρεύμα προτεραιότητας «Υλικά/Απόβλητα συσκευασίας», πρωταρχικό στόχο αποτελεί η πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων συσκευασίας και η εξάλειψη ή ελαχιστοποίηση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των συσκευασιών. Επίσης, ενθαρρύνονται η αύξηση του ποσοστού επαναχρησιμοποίησιμων συσκευασιών που διατίθενται στην αγορά, καθώς και η μείωση της κατανάλωσης πλαστικής σακούλας μεταφοράς.

Ειδικές κατηγορίες πλαστικών προϊόντων/αποβλήτων:

- ✓ Ο κύριος στόχος πρόληψης για το ρεύμα προτεραιότητας «Πλαστικά προϊόντα μιας χρήσης», είναι η πρόληψη και μείωση του αντίκτυπου ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον, ιδίως στο υδάτινο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία, καθώς και η προώθηση της μετάβασης στην κυκλική οικονομία με καινοτόμα και βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα, προϊόντα και υλικά, συμβάλλοντας έτσι στην ανάπτυξη της οικονομίας και την αποδοτική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, όπως ορίζεται και από τον ν. 4736/2020 (ΦΕΚ Α' 200). Παραδείγματα τέτοιων δράσεων περιλαμβάνουν τη σταδιακή υποχρεωτική χρήση επαναχρησιμοποιήσιμων σκευών σε δημόσιες εκδηλώσεις, τη στροφή των καταναλωτών σε επαναχρησιμοποιήσιμα ή επαναγεμιζόμενα σκεύη και εθελοντικές συμφωνίες στον τομέα της εστίασης και των ξενοδοχείων.
- ✓ Ο κύριος στόχος πρόληψης για το ρεύμα προτεραιότητας «Πλαστικές σακούλες μεταφοράς» είναι η περαιτέρω μείωση στην πηγή και η πρόληψη της δημιουργίας σχετικών αποβλήτων, καθώς και η μετάβαση σε βιώσιμα μοντέλα καταναλωτικής συμπεριφοράς.

Απόβλητα Ηλεκτρικού Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) οικιακής προέλευσης:

Ο κύριος στόχος πρόληψης για το ρεύμα προτεραιότητας «Απόβλητα Ηλεκτρικού Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού» είναι η υλοποίηση στην πράξη του δικαιώματος στην επισκευή και του δικαιώματος στην αναβάθμιση, μέσω της επιδιόρθωσης και επαναχρησιμοποίησης του ηλεκτρικού/ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΗΗΕ) στο μέτρο του δυνατού, ώστε να είναι αξιόπιστη η λειτουργία τους, ιδίου ή παραπλήσιου επιπέδου με καινούργιες συσκευές.

Ειδικές κατηγορίες αστικών αποβλήτων:

- ο Ο κύριος στόχος πρόληψης για το υπορέυμα «Ρουχισμός» του ρεύματος των Κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων (Κ/Υ), είναι η ενίσχυση της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας στον τομέα Κ/Υ παράλληλα με την παροχή ώθησης στην αγορά για βιώσιμα και κυκλικά Κ/Υ προϊόντα, συμπεριλαμβανομένης της επαναχρησιμοποίησης Κ/Υ προϊόντων, της αντιμετώπισης της γρήγορης μόδας και της προώθησης νέων επιχειρηματικών μοντέλων. Τα μέτρα θα περιλαμβάνουν και δράσεις με ισχυρό κοινωνικό αποτύπωμα, για την παροχή ρουχισμού και ειδών κλωστοϋφαντουργίας σε ευπαθείς και ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, με τη στήριξη των ΟΤΑ και των ΜΚΟ.
- ο Ο κύριος στόχος πρόληψης για το υπορέυμα προτεραιότητας «Έπιπλα» του ρεύματος των ογκωδών προϊόντων, είναι η μείωση των σχετικών αποβλήτων στην πηγή, μέσω της συστηματικής επιδιόρθωσης και ανακατασκευής (refurbish) και μέσω της δημιουργίας κατάλληλων διαύλων, πλατφορμών, κοινωνικών δικτύων και αγορών για την προώθηση της επαναχρησιμοποίησής τους. Τα μέτρα θα περιλαμβάνουν και δράσεις με ισχυρό κοινωνικό αποτύπωμα, ενώ σημαντικό ρόλο καλούνται να διαδραματίσουν τα αντίστοιχα Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης που θα εγκριθούν, σε συνεργασία με τους ΟΤΑ και τις ΜΚΟ, για την αξιοποίηση της ανακατασκευής μεταχειρισμένων επίπλων με τον βέλτιστο δυνατό κοινωνικό αντίκτυπο.

Βιομηχανικά Απόβλητα (ΒΑ):

Ο κύριος στόχος πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων στη βιομηχανία (ρεύμα προτεραιότητας «Βιομηχανικά Απόβλητα») είναι να ενταχθεί στην αντίληψη των βιομηχανικών φορέων η πρόληψη και η συνεπακόλουθη μείωση λειτουργικού κόστους λόγω εξοικονόμησης πρώτων υλών και πόρων για την αποθήκευση/επεξεργασία/ διάθεση των αποβλήτων, ούτως ώστε να δημιουργηθεί αντίστοιχη δυναμική που θα υπερβαίνει τη στενή τήρηση των περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας των βιομηχανικών εγκαταστάσεων.

Απόβλητα Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ):

Ο κύριος στόχος πρόληψης για το ρεύμα προτεραιότητας «Απόβλητα Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων» είναι η μείωση της ποσότητας των παραγόμενων αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων στη χώρα, μέσω της μετάβασης του κατασκευαστικού κλάδου προς την κυκλική διαχείριση πόρων και αποβλήτων.